

KDW natuurgebieden in hoge mate onhaalbaar in Nederland

Hoe haalbaar zijn de Kritische Depositie Waarden (KDW) voor stikstof van de Nederlandse Natura 2000 gebieden? Ook met vergaande maatregelen blijkt de KDW in veel natuurgebieden niet haalbaar. In de tabel de laagste KDW in het natuurgebied, de berekende stikstofdepositie in de huidige situatie en bij enkele maatregelen (alle waarden zijn in mol N/ha/jaar; rood = KDW niet gehaald; groen = KDW wel gehaald).

Bron data: https://www.aerius.nl/nl/file/Opbouw_van_de_stikstofdepositie_per_Natura-2000_gebied

Nr	Prv	Gebied	Laagste KDW	Huidige situatie (2018)	Halvering landbouw	Totaal verbod landbouw	Totaal verbod (incl. scheepvaart)	Totaal verbod op landbouw, verkeer, industrie, bewoning
22	Dr	Norgerholt	1429	1935	1395,5	856	1801	513
23	Dr	Fochteloërveen	500	1265	965,5	666	1170	414
24	Dr	Witterveld	500	1281	983	685	1179	427
25	Dr	Drentsche Aa-gebied	714	1344	1048	752	1241	459
26	Dr	Drouwenezand	714	1278	1018,5	759	1187	509
27	Dr	Drents-Friese Wold & Leggelderveld	429	1768	1324,5	881	1631	540
28	Dr	Elperstroomgebied	714	1421	1098	775	1322	493
29	Dr	Holtigerveld	571	1511	1144,5	778	1383	461
30	Dr	Dwingelderveld	500	1638	1239,5	841	1500	508
31	Dr	Mantingerbos	1429	1834	1337	840	1717	524
32	Dr	Mantingerzand	571	1433	1084	735	1328	461
33	Dr	Bargerveen	500	1425	1227	1029	1350	807
72	Fl	IJsselmeer	1214	1001	829,5	658	914	436
74	Fl	Zwarte Meer	1571	1138	892	646	1014	366
75	Fl	Ketelmeer & Vossemeer		1220	933	646	1090	365
1	Fr	Waddenzee	714	830	719	608	772	433
3	Fr	Duinen Vlieland	714	994	931,5	869	916	667
4	Fr	Duinen Terschelling	714	1032	940	848	957	639
5	Fr	Duinen Ameland	714	1102	950,5	799	1032	592
6	Fr	Duinen Schiermonnikoog	714	1267	1039	811	1193	589
7	Fr	Noordzeekustzone	1429	814	735,5	657	754	482
8	Fr	Lauwersmeer		999	786,5	574	936	384
10	Fr	Oudegaasterbrekken, Fluessen en omgeving	714	995	768	541	917	327
12	Fr	Sneekermeergebied	1071	1193	888,5	584	1097	331
13	Fr	Alde Feanen	714	1263	939	615	1168	359
15	Fr	Van Oordt's Mersken	571	1291	960	629	1173	341
16	Fr	Wijnjeterper Schar	571	1492	1078	664	1386	380
17	Fr	Bakkeveense Duinen	571	1552	1118	684	1447	402
18	Fr	Rottige Meenthe & Brandemeer	714	1252	938,5	625	1147	366
57	Gld	Veluwe	571	1971	1530,5	1090	1726	594
58	Gld	Landgoederen Brummen	571	1968	1485,5	1003	1782	578
60	Gld	Stelkampsveld	571	2007	1500,5	994	1876	650
61	Gld	Korenburgerveen	500	2425	1930	1435	2298	1095
62	Gld	Willinks Weust	714	2221	1874	1527	2121	1242
63	Gld	Bekendelle	1429	2531	2112,5	1694	2411	1366
64	Gld	Wooldse Veen	500	2002	1796	1590	1916	1349
65	Gld	Binnenveld	714	1582	1215,5	849	1364	423
69	Gld	De Bruuk	714	1651	1323	995	1513	641

70	Gld	Lingegebied & Diefdijk-Zuid	1143	1808	1401,5	995	1576	490
71	Gld	Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem	1286	1435	1149,5	864	1249	469
21	Gr	Lieftingsbroek	1071	1945	1525,5	1106	1852	845
142	Li	Sint Jansberg	1429	2319	1808	1297	2113	823
143	Li	Zeldersche Driessen	1286	2166	1728	1290	2009	913
144	Li	Boschhuizerbergen	571	2212	1712,5	1213	2040	819
145	Li	Maasduinen	571	2047	1640,5	1234	1895	875
146	Li	Sarsven en De Banen	429	1755	1348,5	942	1655	663
147	Li	Leudal	1071	1971	1593,5	1216	1834	856
148	Li	Swalmdal	1071	1825	1529	1233	1690	840
149	Li	Meinweg	571	1721	1545	1369	1618	1022
150	Li	Roerdal	1429	1558	1312,5	1067	1459	752
152	Li	Grensmaas	1857	1181	1038	895	1097	656
153	Li	Bunder- en Elslooërbos	1429	1623	1449	1275	1495	881
154	Li	Geleenbeekdal	1143	1555	1376	1197	1413	801
155	Li	Brunsummerheide	714	1396	1283,5	1171	1294	825
156	Li	Bemelerberg & Schiepersberg	857	1476	1295	1114	1388	808
157	Li	Geuldal	857	1589	1402	1215	1510	937
158	Li	Kunderberg	1429	1395	1178,5	962	1308	701
159	Li	Sint Pietersberg & Jekerdal	857	1269	1198	1127	1195	877
160	Li	Savelsbos	1429	1530	1351,5	1173	1445	888
161	Li	Noorbeemden & Hoogbos	1429	1293	1171	1049	1238	834
167	Li	Maas bij Eijsden	1857	831	797,5	764	790	602
112	NBr	Biesbosch	1286	1245	1058,5	872	1056	485
128	NBr	Brabantse Wal	571	1953	1741	1529	1776	1134
129	NBr	Ulvenhoutse Bos	1429	2198	1874,5	1551	1912	927
130	NBr	Langstraat	571	1469	1200	931	1286	526
131	NBr	Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	571	1805	1455	1105	1610	655
132	NBr	Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	571	1515	1229	943	1324	521
133	NBr	Kampina & Oisterwijkse Vennen	429	1722	1373,5	1025	1557	646
134	NBr	Regte Heide & Riels Laag	571	1447	1221,5	996	1322	689
135	NBr	Kempensland-West	571	1764	1430,5	1097	1641	790
136	NBr	Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux	571	1524	1285,5	1047	1391	740
137	NBr	Strabrechtse Heide & Beuven	429	1381	1143,5	906	1256	599
138	NBr	Weerter- en Budelerbergen & Ringselven	571	1656	1397	1138	1539	846
139	NBr	Deurnsche Peel & Mariapeel	500	1814	1382,5	951	1690	645
140	NBr	Groote Peel	500	1651	1261	871	1549	607
141	NBr	Oeffelter Meent	1286	1452	1152,5	853	1321	529
2	NH	Duinen en Lage Land Texel	714	949	866,5	784	866	565
84	NH	Duinen Den Helder-Callantsoog	714	1065	961	857	965	590
85	NH	Zwanenwater & Petteemerduinen	714	1047	935,5	824	934	556
86	NH	Schoorlse Duinen	714	1326	1178	1030	1172	658
87	NH	Noordhollands Duinreservaat	714	1283	1151	1019	1116	612
88	NH	Kennemerland-Zuid	714	1229	1111,5	994	1039	567
89	NH	Eilandspolder	714	1148	907,5	667	1017	350
90	NH	Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder	714	1085	920	755	928	359
91	NH	Polder Westzaan	714	1254	1049	844	1056	384
		Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld &						
92	NH	Twiske	714	1176	987,5	799	979	364
94	NH	Naardermeer	571	1470	1208	946	1214	436
95	NH	Oostelijke Vechtplassen	571	1483	1187,5	892	1252	423

34	Ov	Weerribben	500	1372	1040,5	709	1249	418
35	Ov	De Wieden	500	1309	997,5	686	1187	398
36	Ov	Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht	1071	1354	1025,5	697	1216	379
37	Ov	Olde Maten & Veerslootslanden	714	1362	1024	686	1236	384
38	Ov	Rijntakken	1286	1516	1187,5	859	1342	479
39	Ov	Vecht- en Beneden-Reggegebied	500	1853	1382	911	1713	566
40	Ov	Engbertsdijksvenen	500	1667	1286,5	906	1554	616
41	Ov	Boetelveld	571	1992	1433	874	1840	521
42	Ov	Sallandse Heuvelrug	714	1520	1173,5	827	1385	512
43	Ov	Wierdense Veld	500	1496	1151,5	807	1362	495
44	Ov	Borkeld	714	1832	1402	972	1649	590
45	Ov	Springendal & Dal van de Mosbeek	714	2209	1720	1231	2094	911
46	Ov	Bergvennen & Brecklenkampse Veld	429	2272	1901,5	1531	2173	1241
47	Ov	Achter de Voort, Agelerbroek & Voltherbroek	571	2355	1836,5	1318	2224	956
48	Ov	Lemselermaten	714	2172	1673,5	1175	2030	822
49	Ov	Dinkelland	571	1975	1642,5	1310	1876	1027
50	Ov	Landgoederen Oldenzaal	1071	2159	1753,5	1348	2012	985
51	Ov	Lonnekermeer	571	2021	1644	1267	1847	851
53	Ov	Buurserzand & Haaksbergerveen	500	1777	1463,5	1150	1674	876
54	Ov	Witte Veen	500	2018	1744	1470	1919	1202
55	Ov	Aamsveen	500	1856	1655,5	1455	1759	1187
81	Utr	Kolland & Overlangbroek	1857	2186	1584,5	983	1960	500
82	Utr	Uiterwaarden Lek	1286	1504	1162,5	821	1301	406
83	Utr	Botshol	714	1443	1132,5	822	1233	396
105	Utr	Zouweboezem	1071	1791	1351	911	1572	459
113	Zld	Voordelta	1429	942	892	842	853	623
114	Zld	Krammer-Volkerak	1429	1207	1077,5	948	1071	636
115	Zld	Grevelingen	1071	1231	1137,5	1044	1122	761
116	Zld	Kop van Schouwen	714	1174	1106,5	1039	1080	781
117	Zld	Manteling van Walcheren	714	1328	1220	1112	1234	864
118	Zld	Oosterschelde	714	1037	932,5	828	944	591
119	Zld	Veerse Meer		962	879	796	881	589
121	Zld	Yerseke en Kapelse Moer	1571	1222	1058	894	1107	597
122	Zld	Westerschelde & Saeftinghe	1071	901	839	777	834	582
123	Zld	Zwin & Kievittepolder	1000	1101	1061,5	1022	1049	843
124	Zld	Groote Gat	1571	1163	1051	939	1105	714
125	Zld	Canisvliet	1571	1173	1097	1021	1113	802
126	Zld	Vogelkreek	1571	1197	1039	881	1124	637
96	ZH	Coepelduynen	1071	1152	1052,5	953	986	561
97	ZH	Meijendel & Berkheide	571	1221	1121,5	1022	1018	585
98	ZH	Westduinpark & Wapendal	714	1459	1373	1287	1240	634
99	ZH	Solleveld & Kapittelduinen	714	1284	1177	1070	1082	629
100	ZH	Voornes Duin	714	1442	1322,5	1203	1253	794
101	ZH	Duinen Goeree & Kwade Hoek	714	1133	1030	927	1026	664
103	ZH	Nieuwkoopse Plassen & De Haeck	714	1357	1070,5	784	1176	397
109	ZH	Haringvliet		1308	1165	1022	1148	685

Halvering resp. volledig verbod op landbouw

In 12 procent van de gebieden met een kritische depositie waarde (KDW) overschrijdt de stikstofdepositie de KDW niet. In 88 procent van de gebieden is dat wel het geval (figuur links). Bij halvering van de landbouw (alle sectoren) wordt in 9 procent van de natuurgebieden de KDW gehaald. Bij een volledig verbod op landbouw (alle sectoren) komt daar nog eens 8 procent bij; in 71 procent van de gebieden blijft ook dan sprake van een overschrijding van de KDW (figuur rechts). Ook bij een volledig verbod op de uitstoot van stikstof in Nederland, wordt in 32 procent van de natuurgebieden de KDW niet gehaald. Dit komt doordat er al meer stikstof uit het buitenland en andere niet beïnvloedbare bronnen komt (met name de zee), dan de KDW van de gebieden toelaat.

De kritische depositie waarden worden in het rekenmodel Aerius als een harde en absolute waarde gehanteerd, en zijn daarmee sterk bepalend voor het huidige stikstofbeleid.

